

ERHVERVSJURA

Lettere at undgå p-bøder

PARKERING Fremover gælder de samme beviskrav i sager om parkeringsbøder som i sager om forbrydelser. Det kan komme personer til gode, som mener, at de har fået en ufortjent bøde.

LARS BO LANGSTED
professor, Juridisk Institut,
Aalborg Universitet

DER ER NÆPPE noget, der kan ophidse en så meget som en parkeringsafgift, man ikke synes, man har fortjent.

Nogle gange bliver man bare sur på sig selv over, at man har glemt at stille p-skiven, men andre gange føler man sig "bortdømt", fordi man jo f.eks. havde betalt en p-billet og lagt den i vinduet – men så var den desværre blæst ned på fodmatten, så den ikke kunne ses udefra. Helt op i det røde felt kommer man imidlertid, hvis billetten ikke er blæst ned, men ligger og smiler til en gennem forruden lige ved siden af det girokort, der er sat fast i vinduesviskeren.

Lad det være slået fast med det samme: Man skal lægge p-billetten, p-skiven eller invalideskiltet i forruden, så det er fuldt synligt udefra. Det er ikke nok, at man f.eks. har betalt, men ved en fejl er kommet til at tage billetten med i lommen, eller at man har et invalideskilt, men blot har glemt at lægge det frem. I de tilfælde må man bare betale ved kasse 1 – og trøste sig med, at man ikke behøver at smile imens.

Problemerne opstår, når bilisten hævder et og p-vagten noget andet. I januar i år traf Højesteret afgørelse i to sager, der begge vedrørte den offentlige parkeringsafgift – altså den, der kan pålægges, når man parkerer i strid med de offentlige regler herfor.

I DEN ENES SAG var der enighed om, at bilistens p-billet ikke lå synligt i forruden, som den skulle. Bilisten forklarede, at hans GPS var faldet ned, og at den i faldet måtte have taget p-billetten med.

Bilisten forklarede, at billetten lå synligt på førersædet. P-vagten kunne ikke huske den konkrete situation, men hun forklarede, at hun altid fulgte den foreskrevne fremgangsmåde, herunder kiggede ind gennem ruderne for at se, om der

skulle ligge en p-billet, der var faldet ned.

I den anden sag forklarede bilisten, der parkerede på en invalideplads, at han havde slået solskærmen ned, og at invalideskiltet var sat fast med et gummibånd på solskærmen, således at man kunne se skiltet udefra. P-vagten kunne heller ikke i denne sag erindre det konkrete forløb, men henholdt sig – som sin kollega i sag nr. et – til, at han altid fulgte den foreskrevne procedure, og at han ikke ville have skrevet et girokort og sat det i viskeren, hvis der havde været et invalideskilt synligt i forruden.

Der var således i begge sager tale om bevistvivl. Ikke tvivl i varianten påstand mod påstand, for p-vagterne kunne jo ikke huske de konkrete episoder, men tvivl i den forstand, at bilisterne forklarede, at afgiften var blevet pålagt med urette, men at dette havde "formodningen imod sig", fordi der var blevet pålagt afgift.

HER ER DER grund til at lave en lille afstikker: Normalt vil man bevismæssigt mene, at en person, der ikke kan huske den konkrete episode, ikke er noget godt vidne. Det kan godt være, at den

sagsøgte advokat i en erstatnings sag siger, at han altid plejer at rådgive klienterne på en bestemt måde – men kan han ikke huske den konkrete rådgivning, vil man ofte lægge klientens vidneudsagn til grund. Hvis klienten altså kan huske rådgivningen.

Ved pålæggelse af p-afgifter er der imidlertid tale om, at en p-vagt i løbet af dagen foretager en række fuldstændigt ens vurderinger og pålæggelse af afgifter for stort set samme forseelser. Når der er gået en måned, er det meneskeligt umuligt at huske den ene afgiftssituation fra den anden – medmindre der selvfølgelig har været tale om nogle helt usædvanlige omstændigheder.

Man kunne faktisk betragte en p-vagts forklaring om, at han eller hun tydeligt huskede en bestemt afgiftspålæggelse et halvt eller et helt år senere med en vis skepsis. Vi er derfor nødt til – i et eller andet omfang – at give køb på den almindelige bevisvurdering eller i stedet sikre bevis på en anden måde.

Der har derfor i retspraksis indtil januar måned i år været en tilbøjelighed til at vurdere beviset "skabelon-

mæssigt" og tage som udgangspunkt, at p-vagtens vurdering, da han eller hun pålagde afgiften, var korrekt.

TILBAGE TIL sagerne.

De var begge forløbet "normalt". Bilisterne havde nægtet at betale afgiften, pante-fogeden havde besluttet at gøre udlæg, sagerne var kommet for fogedretten og senere – med tilladelse fra procesbevillingsnævnet – i landsretten.

I begge sager havde landsretten truffet afgørelse til fordel for parkeringsvakterne og med samme begrundelse: »[bilisten] har ikke tilvejebragt en sådan tvivl om berettigelsen af den pålagte parkeringsafgift, at der er grundlag for at tilsidesætte den af parkeringsmyndigheden truffede afgørelse.«

Da sagerne – atter med Procesbevillingsnævnets tilladelse – kom for Højesteret, dukkede der endnu et element op i bevisvurderingen. Højesteret fremhævede således i begge sager, at Den Europæiske Menneskerettighedskommission helt tilbage i 1998 havde truffet en afgørelse om, at en sag om parkeringsafgifter til det offentlige er at sidestille med en "anklage for en forbrydelse" ("cri-

minal charge"), sådan som dette udtryk er anvendt i menneskerettighedskonventionen.

Det indebærer, at de retssikkerhedsgarantier, der gælder i straffesager, også skal gælde ved sager om pålæggelse af p-afgifter. Man kan godt behandle sagerne i fogedretterne m.v. som civile sager, men garantiene, herunder de beviskrav, der gælder i straffesager, skal anvendes.

Efter at have trukket dette op, ville det være vanskeligt for Højesteret uden videre at lade "standard-bevisvurderingen" finde anvendelse, og det skete da heller ikke.

I SAGEN OM den "nedfaldne" p-billet sagde Højesteret:

»I et tilfælde som det foreliggende, hvor det som anført er ubestridt, at parkeringsbilletten ikke var anbragt i overensstemmelse med reglen i bekendtgørelsen, må det påhvile [bilisten] at bevise, at den lå på en sådan måde, at parkeringsvagten alligevel kunne se den ved kontrol i overensstemmelse med reglerne i vejledningen om udfærdigelse af parkeringsafgifter. Et sådant bevis foreligger ikke, og Højesteret tiltræder derfor, at

afgiften er pålagt med rette.«

Sagen om invalideskiltet faldt anderledes ud. Her sagde Højesteret:

»Af de grunde, der er anført af fogedretten, finder Højesteret, at Parkering København, som må antages at have haft mulighed for at sikre sig bevis ved fotografering, ikke har godtgjort, at invalideskiltet ikke var anbragt synligt i forruden.«

Der er to ting, man bør lægge mærke til. Det ene er, at Højesteret ligefrem henviser til, at Parkering København kunne have taget et billede af forruden og på den måde sikre sig bevis. Det andet er imidlertid, at der var mere end bilistens egen påstand, der talte for, at skiltet havde været synligt. Fogedretten fremhævede således, at bilisten »umiddelbart efter afgiftspålæggelsen« protesterede over afgiften, at såvel han som hans kone afgav »troværdige forklaringer« og at p-vagterne ikke kunne huske den konkrete sag.

Hvorledes man skal forholde sig til bevisvurderingen i sager, der vedrører private firmaers pålæggelse af kontrolgebyr på private p-pladser, har Højesteret ikke taget stilling til med disse to afgørelser. ■

PÅSTAND MOD PÅSTAND Problemerne opstår, når bilisten hævder et og p-vagten noget andet. Arkivfoto: Jens Dige

HOVEDPUNKTER

■ En sag om parkeringsafgifter til det offentlige er at sidestille med en anklage for en forbrydelse.

■ De retssikkerhedsgarantier, der gælder i straffesager, skal derfor også gælde ved sager om pålæggelse af p-afgifter.